

Täna möödub 25 aastat «Punase Tähe» esimese numbril ilmumisest

F. VALSBERG,
toimetaja

1944. aasta november. Virumaal on sõjatuli kustunud. Küttejõu kaevandusest tõuseb veel suitsu-
lehka. Kõikjal on varem. Suur
osa Rakverest ja teistest maakon-
nalinnadest on purustatud. Rahva-
majanduse igast lihasest voojab
veri. Rahvas on vintsutatud, pii-
natud ja hirmutatud. Läänest kos-
kab sõjakära.

Sellisel karmil ajal ilmub rak-
erlase lugemislauale ajaleht «Vi-
ru Sõna». Esimene number näeb
ilmvalgust 18. novembril. Selle
saatekirjadest loeme: «Viru Sõ-
na» tahab maa hüvangule kõigiti
kaasa aidata. Tema veerud on
lahi igale kodanikule, kes tahab
oma sõna öelda kas olukorra pa-
randamiseks, juhiste andmiseks,
nõu küsimiseks või oma kogemus-
te jagamiseks hästi õnnestunud töö-
juhul. «Viru Sõna» tahab vasta-

ta igale küsimusele, aidata kaasa
fašistide mahajäänud saasta lik-
videerimisele ning abistada nii
maad kui ka linna alanud ülesehi-
tustöös.»

Kõigi järgmiste aastate jooksul,
neid on nüüd kokku 25, on «Viru
Sõna», hiljem «Punane Täht»,
täitnud väsimatult oma esialgset
programmi, on olnud kollektiivne
propagandist ja organisator. Ta
on kasvanud ja arenenud koos
oma lugejaga. Kõltnud arhiivi-
kaustast leiame, et 1945. aastal
trükiti lehte 5500 eksemplari. Tä-
naseks on see arv neljakordistunud.
Postiauto viib iga kord trükikojast
välja üle 21 000 eksemplari.

Rasked olid esimesed päevad.
Lehetegijatel jäi vajaka ajakirjani-
ku vilumusest, trükibaas oli sõ-
jatules hävinud. Riik kulutas suu-
ri summasid, et leht ilmuks regu-
laarselt. 1945. aastal oli riiklik
juurdemaks 25 265 rubla.

Aastad on teinud oma töö. Tä-
nasele «Punase Tähele» on kõik
võimalused normaalseks tööks.
Toimetus on ka ise saanud rikka-
maks. Juba mitmendat aastat ei
vajata enam riigi toetust. Mõõ-
dunud aastal saadi 11 612 rubla
kasumit. Tänavu 10 kuuga on see
summa juba 19 094 rubla.

Kui rääkida esimeste «Viru Sõ-
na» tegijatega, selgub, et
ühelt küljest oli siis raske lehte
teha, kuid teisest küljest hoopis
kergem kui praegu. Nimelt on lu-
geja nõudmised kasvanud. «Pu-
nase Tähe» tänane lugeja on mitu
korda nõudlikum kui veerandsada
aastat tagasi. Ta nõuab, et leht
oleks huvitav, et ka kõige igava-
matena tunduvatest elunähtustest
kirjutaksid ajakirjanikud poliiti-
lusele selgepiirilisel huvitavalt
erudeeritult. Lugejal on valida:
kui raiooni ajaleht ei paku midagi
vastuvõetavat, loeb ta lihtsalt
mõnda teist.

Samal ajal on meil täna lehte
teha palju kergem kui ametiven-

dadel 25 aastat tagasi. Meil on ra-
jooni ettevõtetes, asutustes ja ma-
jandites suur hulk abimehi, kirja-
saatjaid, keda tollal oli üpris vä-
he. Mullu sai toimetus 2372
kirja, pidevaid autoreid-aktiiviste-
nõuandjaid on üle kahesaja. Igale
lugejale on lehe veergudele tulta-
vad sellised nimed, nagu August
Kondoja, Aksel Noormägi, Hel-
dur Klaar, Nikolai Püvi, Harri
Pilt, Vello Kasepalu, Arno Meesek
ja paljud teised. Leidub ka neid
abimehi, keda nimeliselt lugeja ta-
valiselt ei tea. Näiteks kunstnik
Jaan Paju. Tema plakatid ja joo-
nised on juba aastaid meie lehte
kaunistanud. Isegi nimi «Punane
Täht» on tema pintsli teostus.

Ja mis peamine: tugevnenud ja
asjalikuks on muutunud partei ra-
joonikomitee ning rajooni täitev-
komitee juhtimine. Majandus-
liku külje eest hoolitsemiseks on
loodud kirjastus «Perioodika». Kui
vanasti tunti heameelt jalgratta
üle, siis täna on toimetusel kasu-
tada auto ja mootorrattaid nii pal-
ju, kui süda soovib.

Kasvanud on trükibaas. Lehti
trükitavad ja teevad kogemustega
polügrafistid. Tõsi. Lugeja ei ole
rahal meie lehte trükitehnilise kvali-
teediga. Juhtub, et eesriindase
portree näeb välja nagu tont, mil-
lega mõned lapsi hirmutavad. See
teeb ka meile, lehetegijatele, mee-
leharmi. Kuid see on mõõduv näi-
tus, mis on tingitud kasvuraskus-
test. Trükikoda «Ühistöö» teeb
kõik, et leht kujuneks silmaröö-
muks.

«Punase Tähe» pidulikult täht-
päeval on toimetuse suurimaks
sooviks jätkata tööd niisama
energiliselt, nagu seda tegid te-
ma eelkäijad 25 aastat tagasi,
ja kõigi järgmiste aastate vältel.
Selleks ootame abi hea sõna ja
teoga kõigilt kirjasaatjatelt ja
lugejatelt. Edu edaspidisteks
toimetusteks!